

नव
जानचेतना
NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

फिल्म निर्माता बनने अभिनेत्रीको लहरमा बेनिशा हमाल पनि थपिइकी छिन् । फिल्म 'द ब्लू लाइट'मा उनी कार्यकारी निर्माता छिन् । शुक्रबारबाट प्रदर्शनमा आउन लागेको यो फिल्म उनका लागि छठो प्रोजेक्ट मात्र होइन, मेहनत लगायी र नयाँ सपनाको परीक्षा पनि हो । भूमिकाका ध्यानरीको दायरा निकै फराकिलो भएको उनी बताउँछिन् ।

आजको विचार...

2022

शम्भु कोइराला

फिल्म 'आइयन तितनपद' को खार्यौन सचिकको छ । बिबिबार्थ शंखमुनस्थित 'ध-यान वयाज' मा जितुको अन्तिम दृश्य खार्यौनसँगै फिल्म सचिकको छ । कलकात्रा जितु नेपाल 'मुन्द्रे' को मुख्य भूमिका र निर्माण रहको फिल्मको ७५औं दिनका खार्यौन सचिकको छ । फिल्ममा जितुका अन्तिम भुमि काय, वर्षा रायको पनि मुख्य भूमिका छ । फिल्ममा नीति शाह, आर्यन रिटोले पनि देखिनेछन् । हिन्दी र बोली भाषामा फिल्म निर्देशक एकेन्द्रु गेज भिर्देशन फिल्ममा थोडो भूमि काय र वर्षा रायको को भूमिका छ ।

दिष्ट पुण्यो, तर निर्माता बनेपछि जिम्मेवारीको दायरा निकै फराकिलो भएको उनी बताउँछिन् ।

❑ વર્ષ ૩૧ અંક ૧૮૫ ❑ ૨૦૮૨ માઘ

1 February 2026, Sunday

□ पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

इजरायली आक्रमणमा

११ को मृत्यु

(रासस/एएफपी)

पाजा घिटी, माघ १७/गाजा पट्टीमा शनिवार भएको इजरायली हवाई आक्रमणमा ११ जनाको ज्यान गएको गाजाको स्वास्थ्य मन्त्रालयले जनाएको छ । मन्त्रालयका अनुसार, उहाँसँगै शरणार्थी शिविरमा रहेका गरिबहरूको अवस्थामा आक्रमण भएको थियो ।

हमस प्राधिकरण अनुसार कतारको अन्तरिम माध्यमबाट भर्ना भएका २० जना घाइते भएका पाजा घिटीमा रहेका अपार्टमेन्ट र शिविरका नागरिकहरूलाई लक्षित गरि आक्रमण गरिएको जनाएको छ । घाइतेहरू उपचारको लागि उरत्तमा गाजा सहर र दक्षिणमा लागेका युवासको अस्पतालमा पुगेको बासले बताएका छन् ।

जिज्यायलले "जिज्यासा अलुन्", औपचारिक इजरायली उपकरणको गम्भीर आवको बीसमा युद्धबिराम सम्झौताको गम्भीर उल्लंघन गरि राखेको बयानले जनाएको छ ।

अब्दुबहार देखि अमेरिकाले गरेको युद्धबिराम जनबर्षमा दोषी चरणमा पुगेको छ, जसमा हमसको फिनिस्तीकरण, क्रमिक इजरायली मिश्रित र अन्तर्राष्ट्रिय स्थिति बलको तेनाती सन्नाधि छ ।

हिमालको उदय यात्रा : विद्यार्थी राजनीतिदेखि संसद् यात्रामा

रामचन्द्र रायमाझी

पाल्पा, माघ १७/सामाजिक र राजनीतिक क्षेत्रमा विपरिपन्थित नाम हो हिमालदल श्रेष्ठ । नेपाल विद्यार्थी संघ (नेविचस) को राजनीतिबाट उदाएका श्रेष्ठ नेपाली राजनीतिको प्रभावशाली युवा नेतामध्ये एकका रूपमा परिचित छन् । युवा पुस्तामाफ्न लोकोपिय छवि बनाउन सफल उनको राजनीतिक यात्रा विद्यार्थी राजनीतिबाट प्रारम्भ भएको हो । मातापिता बाबुराम श्रेष्ठ र तिलकुमारी श्रेष्ठका छोरा हिमालको जन्म २०३७ सालमा तनसेनामा भएको हो ।

तानसेनस्थ सेन माध्यमिक विद्यालयबाट प्रारम्भिक शिक्षा सुरु गरेका श्रेष्ठको सानैदेखि समाज र राष्ट्रको सेवा गर्ने सपना थियो । त्यही सपनाका कारण उनलाई विद्यार्थी राजनीतिप्रति आकर्षित गर्‍यो । सेन विद्यालयमा अध्ययनरत रहँदादेखि नै

उनी विद्यार्थी राजनीतिमा सक्रिय थिए । २०२१ सालमा सभै माविको नेविचक्र सभापति पदमा श्रेष्ठको त्यसपछि विद्यार्थी राजनीतिमा सक्रियता अझ बढ्दै गयो । २०२४ मा विष्णुमन बस्मूडी श्याम्पल पाल्पामा इन्डाई भएका र २०२५ मा स्व.वि.यु सत्यरथ भएका उनी नेवि चक्रको एकाई सदस्य भएका, स्व.वि.यु उपसभापति हेर्दै २०२० मा स्व.वि.यु उपसभापति निर्वाचित भएका थिए । त्यही बेला उनि राजनियोजनका क्रममा श्रेष्ठ काठमाडौंमा गिरफ्तारीमा परे । १७ दिनसम्म पिला भएका उनी २०२१ मा नेविचक्र विहाको सभापति बने । सोही बेला पनि उनी पाल्पामा गिरफ्तारीमा परे । त्यसपछि श्रेष्ठ नेविको केन्द्रीय राजनीतिमा प्रवेश गरे ।

गरे । २०६२ मा नेविसंघ केन्द्रीय सदस्यमा मनोनित भएका उनी २०८४ मा चिनियान पार्टीको महासचिवपदबाट पश्चिमान्ध्रजन्त क्षेत्रबाट सभ्य भन्दा बढी मत प्राप्त गरी केन्द्रीय सदस्यमा निर्वाचित भएका थिए । सोही वर्षा शेण्डू नेपाली कांग्रेसको जिल्ला अधिवेशनबाट पहिलो स्थानमा जिताउने प्रथम निर्वाचित भएका थिए । २०७९ मा नेपाली कांग्रेसको महासचिवतिर सरल्य बनेका उनी २०१३ मा नेविसंघ कोषको केन्द्रीय महामन्त्रीका उम्मेदवार थिए । विद्यार्थी युवाका विभिन्न तस्मा बसेर महत्पूर्ण भूमिका निभाए उनले अझै नबुझे अन्ततः २०७७ मा नेपाली कांग्रेस नेपालको सभामतीमा निर्वाचित भए । विद्यार्थी राजनीतिबाट जिल्ला

नेतृत्वसम्मको लामो तैयारीपछि यात्राप्रतिष्ठान नेपाली कांग्रेसको महाधिवेशन बमक खलिवेलो जिल्लाको साँठानालाई बोका थियो।
बनाउने विश्वामा महत्त्वपूर्ण भूमिका
गरेको थियो। विधान आन्दोलनका क्रममा
पटक-पटक हिरासामा परेका उनले
राजनीतिको तैयारी अन्तर्गत पाए बने
लेखे विद्याको चम्चिलो पत्र भन्ने रानी
उमेरदेखि सम्मलेषा परेका राजनीति
सेवमा अग्रगण्यताका साथ लागेका थिए।
२०२२ संसद्को यात्रामा खुले। उनले
२०२२ फागुन २२ लेखे प्रतिनिधित्व
समा सत्य निर्वाचनमा पाएका थिए।
२ साथ उमेरदेखि हिराका हुने
जिल्लाको प्रतिनिधित्व जनाको
सेवामा समर्पित जता थिए उनले
संसद्बाट जताका सरलामा

परकारलाई प्रश्न गर्ने र जवाफदेही बन्ने भूमिकामा जान चाहन्छन् । मनोनायक दाता' गरेर मतदातालाई भेटघाट थालेका उनी उत्साहित देखिन्छन् । अष्टक आचार्य अश्लेषे पार्टी पंक्तिवादी' साँझै तर मतदाताको माफ पुग्ने काम तीव्र बनाइएको । राजनीतिप्रति जवाफा'को स' बरिबर देका बेला पारदर्शिता, सुशासन र जवाफदेहिताले मात्र जनश्रिध्वस्त जिवन सकिने उनको थारणा छ । अग्रज नेताको सुक्राव र समर्थन लिएर अश्लेषे बढेको उनी बताउँछन् । चुनावलाई बढीको विषयमाथि मासु-महिरासँग भोट सटार्ने आरोप लाईदे काको सन्दर्भमा प्रष्टि नहोला'को काँसले त्यस्ता प्रवृत्ति नसोझा'उने दावी गर्छन् । पार्टी स्वतन्त्ररणपछि उच्च शिर लिएर मत मान्न सक्ने अवस्था बनेको अग्रभूति उनी गर्छन् । 'नेतृत्व परिवर्तन नगएको भए प्रश्नको दावी हालो सिर्जिन्छ्यो', उनी भन्छन्, 'अश्लेषे सुधारको काँस' स'का प्रतिलिपिक रूपमा मतदातामाफ उभिन पावदा उसाह बेहेको छ ।' नयाँ दलकोको चुनौतीलाई पनि उनी स्वाभाविक प्रतिसाधका' रूपमा लिन्छन् । 'स'बै स' स्वस्थ प्रतिसाधका' लागो हालो तयार छ ।' उनको बताइ छ । सांसदको भूमिकाला' बोल्दा अष्ट स्पष्ट छन् । प्रतिनिधिसभा सदस्य कानामा मानउका लागि चुनिने भए पनि जनताको विकाससन्ध्या' अपेक्षावाट अलग रहन सकिने उनी बताउँछन् ।

-बाँकी अन्तिम पेजमा...

रैनादेवी छहरामा नेकपाको विस्तारित बैठक

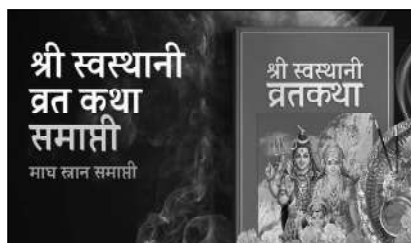
पाल्पा, माघ १७ नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) को विस्तारित बैठक भित्रलको रैनादेवी छुट्टामा बोलेको छ । नेकपा गाउँ समिति को आयोजनामा आसन्न प्रतिनिधि निर्वाचनको निर्वाचनलाई लक्षित गरी बैठक बसेको हो । बैठकलाई नेकपाका नेता तथा पाल्पा क्षेत्र नं २ का प्रतिनिधि सभा सदस्यका उम्मेदवार सरो प्रसाद पाण्डेले सम्बोधन गरेका हुन् । बैठकलाई सम्बोधन गर्दै उनले अहिले नेकपा को जसो जनचरण देखिएको बताए । उनले भन्नु भयो कि नेकपा चुनाव नभई मुलुकको भविष्यसँग जोडिएको निर्णायक लडाईं भएको उल्लेख गरे । नेता पाण्डेले भने, 'भयो देशलाई संरक्षेदा मुक्त गरौं यो निर्वाचन नभए नबान्छौं पछि । अहिलेको चुनावमा हाम्रो जित सुनिश्चित रहेको छ । त्यसका लागि कार्यकर्ताहरु एकजुट हुनुपर्नेछ ।'

भर ला नुपुनं छ ।” नेता पाण्डेयने
अहिले देश र जनताको भावना
अनुसार नेपाको विगत आश्रयक रहेको
बताउँदै पाप्काको एकमा पसे पठाउँदै
देशीको उत्थानले आफ्नो निता
सुनिश्चित गरेको दावी गरे । नेपा
केन्द्रीय सदस्य तथा निर्वाचन परिचालन
समितिका संयोजक यादव बहादुर
रायभन्गीले यसबाटको निर्वाचन
नेपाको पश्चम रहेको दावी गरे ।
उनेले भने “यो निर्वाचन मतको लडाईं
हो । हामी पसे एकजुट भएर
लागुनुपर्छ । जनताको उत्साहले हाम्रो
विजय सुनिश्चित भएको छ ।”
नेपाका नेता राजेन्द्र विश्वकर्मा र
कमल रायमाझीले नेपाललाई विजयी
बनाउनु भन्ने बताउतालाई अझ
गरे । बैठक पदम सौमिको अध्यक्षता
र प्रदीप पौडेलको सञ्चालनमा
भएको थियो ।

एक महिना लामो स्वस्थानी आज समापन गरिंदै

पाल्पा, माघ १७/पौष शुक्ल पूर्णिमादिखि वैदिक सनातन हिन्दु धर्मावलम्बीले घर-घरमा सुत्न गरेका एकमहिने स्वस्थानी ब्रत आज (आइतबार) विधिपूर्वक सम्पन्न गरिदिए । पौष शुक्ल पूर्णिमादिखि विधिपूर्वक स्वस्थानीको ब्रत सुरु गरी नित्य मध्याह्नकालमा पार्वतीसहित महादेवको पूजा गरेका देशभरका भक्तजनले आज ब्रत सम्पान गर्न लागेका हुन् ।

त्यसै दिनदेखि सुरु गरिएको
स्कन्द पुराणअन्तर्गतको केदार खण्डको
माघ महात्यमा कुमार र अगस्त्यबीच
भएको संवादलाई स्वस्थानी कथाका
रूपमा भन्ने र सुन्ने कामको पनि
आजैदेखि अन्त्य गरिदछु । नजिकैका

पवित्रस्थलमा गई फूलपाती विसर्जन गर्ने गरिन्छ । यस दिन बर्तालु रातभर जाग्राम बस्ने र अर्को दिन बिहान एक महिनासम्म स्वस्थानी देवीलाई चढाइएको फूलपाती नजिकको नदी, ताल, तलाउ वा पोखरीमा

**श्री स्वस्थानी
व्रतकथा**

नारी सेनाजने व्रत विधि छ । विधिपूर्वक
एक महिने व्रत गरेका बर्तालुने माया
शुक्ल पूर्णिमाका दिन आज १०८ जैन
१०८ सुपारी, १०८ पान, १०८ फल
१०८ रोटी, १०८ अक्षता विपिनन घरीक

फलपून, वृष, धूपी, नैवेद्य, श्रृंगखड,
रक्तचन्दन, सिन्दूर, बह, भेठी चढाई
करके कामना पूं होस भगी भगवतीलाई
अर्थ दिहें छु । चढाईका प्रसङ्गमाथ्ये
सबैवाट आठ-आठ पिलाई, पति नभए
छोरालाई र छोरा पति नभए भी
छोरालाई नभई छोरा पति नभएमा
कामना सिद्ध होस भनी नजिकको पवित्र
नदीमा लगी बाढाउने बढ विधि छ ।
अब कसको कसको दैवीको पूजा नूनै
नै स्वस्थानी पूजा हो । उत्तरारण्यपनिशद्
सम्पन्न ध्यान, योग साधनाका लागि
उपयुक्त भाकाले स्वस्थानवर्धत आगो
आचाममा सम्पत्को अग्र्यास गर्नुलाई
स्वस्थानी भाकाले विवशत पति छ ।

-बाकी वार्तामाथ्ये पढेबा-

-बाँकी अन्तिम पेजमा...

कृषि

बाँझो जमिन उपयोग गरेर फलाइयो तिते फापर

खोटाङ जन्ते दुङ्गा गाउँपालिकाले बाँझो जमिन उपयोगमा ल्याउँदै पहिलो पटक ११ मुरी तिते फापर उत्पादन गरेको छ । गाउँपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएको रैथाने वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत विनियोजन गरिएको एक एक लाख बजेटबाट यस वर्ष ११ मुरी तिते फापर उत्पादन गरेको हो । गाउँपालिकाको लगानीमा उत्पादन गरिएको औषधीय गुण भएको तिते फापर बिक्रीका लागि प्रतिकेजी ९० मूल्य निर्धारण गरिएको गाउँपालिका प्रमुख अरुणदेवी राईले जानकारी दिइन् । "तिते फापर लोप हुँदै गएको छ । यो स्वास्थ्यका लागि फाइदाजनक छ । गाउँपालिकाले रैथाने वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाएको छ । यही कार्यक्रमअन्तर्गत यस वर्षेछि

तिते फापर उत्पादन सुरु गरिएको हो", उनले भनिन्, "गाउँपालिकाले उत्पादन गरेको तिते फापर बिक्रीका लागि भण्डारण गरेर राखिएको छ । खरिद गर्न इच्छुक महानुभावले चिसापानी बजार आएर प्रतिकेजी ९० मूल्यमा लिनसक्छन् ।" गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं ४ डम्बसुँशिवालयको भन्ज्याङखर्कमा सरकारी तथा पत्नी जग्गामा तिते फापर खेती लगाएको थियो । तिते फापरखेतीका लागि जमिन खनजोत गर्न, बीउ छनौट, उत्पादित फापर काट्ने र उठाउने काममा पारिश्रमिक दिएर कामदार लगाइएको गाउँपालिका कृषि विकास शाखा प्रमुख काजील कुशमाले जानकारी दिइन् । जिल्लाको दक्षिणी क्षेत्रमा पर्ने यो जन्तेदुङ्गा गाउँपालिकाले

यसअघि सोही ठाउँको बाँझो जमिन उपयोग गरेर छ हजार केजी आलु उत्पादन गरेको थियो । आलुखेती प्रवर्द्धन कार्यक्रमअन्तर्गत कोशी प्रदेश सरकारको उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले आव २०८१/०८२ मा उपलब्ध गराएको रु १५ लाख सशर्त बजेटमध्ये रु सात लाख लगानी गरेर गाउँपालिकाले आलु फलाएको हो । गाउँपालिकाले भन्ज्याङखर्कमा रहेको करिब ६१ रोपनी सार्वजनिक बाँझो जमिन फोरेर गत फागुनमा आलुखेती लगाएको थियो । गाउँपालिकाको आन्तरिक आयश्रोत वृद्धि गर्न उद्देश्यले बाँझो जमिन फोरेर भन्ज्याङखर्कमा रोपिएको आलु खनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा सहभागी स्थानीयवासीलाई लगाइएको थियो । -**राख**

चामल र दालमा सामान्य उतारचढाव

वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभागले गुप्त महिनाको बजार र मूल्य विश्लेषण प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्दै बजार रमा बिचौलियाका कारण मूल्यमा अस्वाभाविक उता रचढाव आएको निष्कर्ष निकालेको छ । विभागले काठमाडौँ, वि राउतगढ, वी रान्गन्, कैरहवा, नेपालगन्ज र धनगढी जस्ता प्रमुख सह रहकुबाट विवरण सङ्कलन गरी अध्ययन गर्दा उपभोग्य वस्तुको मूल्यमा सामान्यदक्षिण मध्यम उता रचढाव भएको पाएको छ । प्रतिवेदनमा विशेष गरी त रका री, फलफूल र खाद्यान्नको मूल्य किसानको उत्पादन लागतभन्दा बिचौलियाका कारण बढेको स्पष्ट पाइएको छ । खाद्यान्नको बजार विश्लेषण गर्दा मङ्सिर रको तुलनामा

पसुमा सोना मन्सुली चामलको मूल्य केही घटेको देखिए पनि बासमती चामल र विभिन्न प्रकारका दालको मूल्यमा भने वृद्धि भएको छ । गेडागुडीको मूल्यमा सामान्य पाँचवर्तन भए तापनि राख्मा सिमीको मूल्यमा मध्यम तल रको उता रचढाव देखिएको छ । त रका री तथा मसलाको हकमा आलु, काउली र थायामा खासै ठूलो पाँचवर्तन नभए पनि अदुवा, गोलभेंडा, सुकेको लसुन र खुर्सानी जस्ता मसलालय वस्तुको मूल्यमा भने निकै ठूलो अन्त र पाइएको छ । फलफूलसहित स्याउ र अना रको मूल्यमा अल्पमध्य उता रचढाव देखिएको छ भने माछा, मासु र अण्डाको मूल्यमा भने सह रलनुसा र सामान्यदक्षिण मध्यम पाँचवर्तन मात्र आएको छ । सबैभन्दा उ रलागदो तथ्य त त रका रीको

मूल्यमा देखिएको छ, जहाँ धिउरिमी हाइड्रिड, प र र, काँको हाइड्रिड र कुँ रलो जस्ता त रका रीको मूल्यमा एक सय नौ प्रतिशतदेखि एक सय ६० प्रतिशतसम्मको भारी वृद्धि भएको अध्ययनले देखाएको छ । यस्तो अस्वाभाविक मूल्यवृद्धिलाई निरुसाहन गर्न विभागले सिन्डिकेट र कार्टेलिङको अन्त्य गर्नुपर्ने र बिचौलियाको चल्खेल खोल्न रका री संस्थान, सहका री र साफा व्यापारिक सञ्जालको विकास गर्नुपर्ने सुझाव दिएको छ । बजार रमा मूल्य स्थिरता कायम गर्न उत्पादन बढाउने, वितरका तहहरू कम गर्न र नियमित रूपमा प्रभावकारी अनुगमन गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई पनि प्रतिवेदनले जोड दिएको छ । -**शर्मा कु राउतकम**

कुखुरापालनमा रमाउँदै युवा उद्यमी लोकेन्द्र

जुम्ला जुम्लाको तिला गाउँपालिका-१ स्थित रारा गाउँका हाल विरेन्द्र नगरपालिका सुर्खेतमै स्थायी बसोबास गर्दै आएका युवा उद्यमी लोकेन्द्र कुमार बुढाको हिजोआज कुखुरा रेखदेख र सुसारमा दैनिकी बित्छ । स्वदेशमै केही गर्छु भन्ने उद्देश्यका साथ विरेन्द्र नगरपालिका-३ स्थित शुभकामना टोलमा तिला कृषि तथा पशुपंक्षी फार्म संचालनमा ल्याई व्यावसायिक कुखुरापालनमा लागि परेको तिला पशुपंक्षी फार्मका संचालक बुढाले जानकारी दिए । सुर्खेत कर्णाली प्रदेशको राजधानी समेत रहेकोले विशेषगरि स्थानीय जातको कुखुराको माग छैरै हुने गरेको छ । मागअनुसार पुर्‍याउन सकिएको छैन । तिला पशुपंक्षी फार्मका संचालक बुढाले भने "स्वदेशमैआत्मनिर्भर बन्नका लागि कुखुरापालनमा तीन वर्षदेखि लागि परेको छ । "तीन लाख ५० हजार लगानीमा तिला कृषि तथा पशुपंक्षी फार्म संचालनमा ल्याएको उनले बताए । परिश्रम गरे यही सफल हुन सकिन्छ भन्ने अठोटले व्यवसाय शुरु गरेको उहाँको भनाई छ । अहिले स्थानीय जातदेखि अन्य गरि ५ सय भन्दा बढी कुखुरा रहेको तिला पशुपंक्षी फार्मका संचालक बुढाको भनाइ छ । "यसअघि पाँच लट कुखुरा बेचियो, राम्रो आम्दानी भयो", बुढाले भने "पछिल्लो समय उचित मूल्य र बजारको सुनिश्चितता भएमा व्यवसायमा लगानी बढाउने सोच रहेको छ ।" बुढा परिवारले घरमा बसीवसी उद्यम गरेको देख्दा आफन्त, छिमेकी छैरै खुशी छन् । घरायसी प्रयोगका लागि अण्डा माग गर्नेको सङ्ख्या पनि बढ्दो छ ।

स्थानीय जातका कुखुराको मासु र अण्डा स्वादिष्ट तथा स्वस्थकर हुने हुँदा उपभोक्ताले रुचाएका हुन् । अन्य जातको भन्दा स्थानीय जातको कुखुराको मूल्य ज्यूँदो कुखुरा प्रतिकिलो रु ९०० मा बिक्री हुने गरेको बुढाको भनाइ छ । प्रदेश राजधानीसँग जोडिएका कारण कुखुरालाई बजारको समस्या छैन । लगानी सुरक्षाको लागि सही मूल्य, बजार व्यवस्थापनसहित सरकारी निकायबाट अनुदान र प्राविधिक सहयोग पाउन नसकेको युवा उद्यमी बुढाले बताए । वैदेशिक रोजगारीमा जानबाट रोकिएका बुढा अहिले कुखुरापालनमा रमाउँदै आएका छन् । कुखुरापालनको आम्दानी सन्तोषजनक रहेको बताउँदै बुढाले कुखुरा पाल्ने किसानले कमाउने चोखो आम्दानी भनेको कुखुराको मल र अण्डा दिन छोडेपछि कुखुरा बिक्री हुँदा आउने रकम हो । कुखुराले महिनी दिने मात्र गर्नेको सङ्ख्या पनि बढ्दो छ । बोडलर

कुखुराको तुलनामा स्थानीय जातको कुखुरा लामो समय पाल्नुपर्ने भएकाले रोगको महामारी आउँदा निकै ठूलो नोक्सानी बेहोर्नुपर्ने बुढाको अनुभव छ । "बोडलर कुखुराको तुलनामा स्थानीय जातको कुखुरा लामो समय पाल्नु पर्ने हुन्छ । यदि कुनै महामारीजन्य रोग आएको अवस्थामा सारै दुःख हुन्छ," उनले भने । कुखुरापालन व्यवसायलाई वैकिकीय क्षेत्रबाट उदारतापूर्वक सहयोग नगरिएको बुढा बताउँछन् । कुखुरापालन व्यवसायीले राज्यमा योगदान पुर्‍याइरहे पनि अपेक्षित सहयोग नपाएको बुढाको गुनासो छ । कुखुरापालनमा पछिल्लो समय आकर्षण बढेको छ । यसमा पनि युवा पुस्ताको संख्या बढी छ । कुखुरापालनमा उपस्थित बढ्नु सुख पाउँ भए पनि बिना अध्ययन हात हान्नु घातक हुनसक्छ ।

-**श्रीवास टाडम्स डटकम**

किसानले माघ लागेपछि बल्ल सुन्तला टिप्न थाले

म्यारादीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-७ दोसल्लेका किसानले बढीभन्दा मूल्य लिनका लागि माघ लागेपछि सुन्तला टिप्ने बजार पठाउन थालेका छन् । देखा धेरै ठाउँका बैचा रिफिपछि उनीहरूले सुन्तला टिप्न थालेका छन् । दोसल्लेका किसानले विगतको तुलनामा यसपाली राम्रो मूल्य पाएका छन् । यसअघि मङ्सिर-पुसमा प्रतिके (बीस किलो) रु एक हजार ७०० मा बिक्री हुने गरेको थियो । यसपालि प्रतिके रु दुई हजार ५०० मूल्यमा बिक्री भइरहेको स्थानीय विकास श्रेष्ठले बताए । "किसानले सस्तोमा सुन्तला बेच्नुपर्ने अवस्था हटाउन सबै मिलेर मूल्य निर्धारण गरेका हौं," उनले भने "अत्यन्तै सुन्तला सकिएकाले व्यापारीले प्रतिके रु तीन हजार २०० सम्म मूल्य तिर्न तयार छन् ।" बयलिस घरघुरीको बसोबास रहेको दोसल्ले गाउँमा गत वर्ष सुन्तलाबाट रु एक करोड ६० लाख भित्रिएको थियो ।

यसपालि दाना कम लागे पनि मूल्य बढेको र नयाँ विस्वामा दाना लागेकाले समग्रमा गत वर्षकै अनुपातमा उत्पादन हुने अनुमान गरिएको दोसल्ले व्यावसायिक सुन्तला जात किसान समूहका अध्यक्ष प्रेम पाङ्जाले बताए । पोखरा र काठमाडौँका व्यवसायी बैचापै पुगेर सुन्तला खरिद गरेपछि अहिले धधमाम सुन्तला टिप्ने काम भइरहेको छ । दोसल्लेका सबै घरले सुन्तलाखेती गरेका छन् । गाउँबाट बसाइँसराइ रोकिएको छ । पहिले बैनी, पोखरालगायत ठाउँमा बसाइँसराइ गरेकाले गाउँमा फर्किएर बाँफिएको जग्गामा सुन्तला रोपण गरेका छन् । "पहिले गाउँमा सामान्य जीविकोपार्जन गर्न पनि कठिन थियो, गाउँमा आम्दानीको कुनै स्रोत थिएन, आज सुन्तलाखेतीले स्थानीयलाई आर्थिक लाभ दिएको छ," उनले भने "सुन्तलाबाटै गाउँलेको जीवनस्तर बढिएको छ," पाङ्जाले अनुसार दोसल्लेमा १० हजार सुन्तलाका

बोट छन् । २०६८ सालमा पोखराबाट माटो परिक्षण विभागबाट विज्ञ ल्याएर माटो परीक्षण गरी सुन्तलाखेतीमा लागेका दोसल्लेवासीले हरेक वर्ष सुन्तलाखेती विस्तार गर्दै लगेका छन् । परम्परागत रूपमा धान, मकै, कोदो, भटमास हुने खेतबारी सुन्तलाले ढाकिएको छ । नयाँ बोटले कत दिन सुरु गरेकाले अबको केही वर्षमा यस गाउँमा सुन्तलाबाट वार्षिक रु तीन करोड बढी रकम भित्रने स्थानीयवासीको अनुमान छ । दोसल्लेका सबै घरमा सुन्तलाखेती गरिएको छ । गाउँबाट बसाइँसराइ रोकिएको छ । पहिले बैनी, पोखरालगायत ठाउँमा बसाइँसराइ गरेकाले गाउँमा फर्किएर बाँफिएको जग्गामा सुन्तला रोपण गरेका छन् । सुन्तलाबाट राम्रो आम्दानी हुन थालेपछि यहाँका किसान परम्परागत अन्नबाली लगाउन छोडेर सुन्तलाखेती विस्तारमा जुटेका स्थानीय मायादेवी गाउँजाले बताए । -**राख**

शहीद बहुमुखी क्याम्पस रामपुरले मनायो वार्षिक उत्सव

कृष्ण पोखरेल

पाल्पा, माघ १७/पूर्वी पाल्पासँगै गण्डकी बेसी क्षेत्रको जेठो क्याम्पस शहीद बहुमुखी क्याम्पस रामपुर पाल्पाले वार्षिक क्याम्पस सभा तथा ३४ औं वार्षिक उत्सव मनाएको छ ।

क्याम्पसले एक औपचारिक कार्यक्रम गरी वार्षिक उत्सव मनाएको हो ।

कार्यक्रमको लुम्बिनी प्रदेशसभा सदस्य एवं अर्थ उद्योग तथा पर्यटन समिति सभापति राजु प्रसाद श्रेष्ठले उद्घाटन गरेका हुन् । कार्यक्रमको उद्घाटन गर्दै उनले समुदायले चलाएको क्याम्पस पुर्वि पाल्पाको मात्र नभएर गण्डकी प्रदेशको स्याङ्गा, तनहुँ र नवलपरासी गौरीचोक क्याम्पस बन्दै गएको बताए । उनले यस क्षेत्रका जनताको साथ र सहयोगले अब रामपुरलाई शिक्षा र स्वास्थ्यको हबको रूपमा विकास गर्न सकिने उल्लेख गरे । सभापति श्रेष्ठले क्याम्पसमा छात्रावास निर्माणको लागि गतवर्ष लुम्बिनी प्रदेश सरकारले २० लाख बजेट विनियोजन गरेर क्याम्पस हितमा काम गर्दै आएको र आगामी दिनमा विद्यार्थीहरूको सहजताका लागि बस खरिद गर्नको लागि लुम्बिनी प्रदेश सरकारमा पत्रसल गर्ने बताए । कार्यक्रममा रामपुर नगरपालिकाका नगरप्रमुख रमणबहादुर थापाले शहीद बहुमुखी क्याम्पस रामपुरको मात्र नभएर कानीगण्डकी बेसिको शिक्षा केन्द्र रहेको बताए । उनले आफू निर्वाचित भएर आएपछि यस क्याम्पसमा रामपुर नगरपालिकाले २ करोड भन्दा बढी आर्थिक सहयोग गरेको दावी गरे । कार्यक्रममा रामपुर नगरपालिकाकी पूर्व उपप्रमुख विष्णुदेवी धिमिरे आचार्य, क्याम्पस सञ्चालक समितिका पूर्व अध्यक्ष देवराज ढकाल, नेपाली काङ्ग्रेस रामपुर नगर सभापति नेत्रप्रसाद भट्टराई, नेकपा एमाले रामपुर नगरकोमिटी उपाध्यक्ष अशोक श्रेष्ठ, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी रामपुरका सह संयोजक लक्ष्मी ढकाल, राष्ट्रिय जनमोर्चा

रामपुरका प्रतिनिधि पदम बहादुर पौडेल, रामतुलसी माध्यामिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक बालकृष्ण लम्साल, पुर्वी टेलिभिजन रामपुरका स्टेशन प्रबन्धक कृष्ण पौडेल, क्याम्पस प्राध्यापक संघका एकाई सभापति सारदा प्रसाद पाण्डेले लगायतले शहीद बहुमुखी क्याम्पसले गण्डकी क्षेत्रमा शिक्षाको ज्योती फैलाएको बताए । कार्यक्रममा शहीद बहुमुखी क्याम्पस स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन (स्वविद्यु) सभापति राजन गौतम, अनेरास्वविव क्याम्पस कमिटी अध्यक्ष मनिस आचार्य, नेपाल विद्यार्थी संघ क्याम्पस एकाई सभापति आकाश भट्टराई, अनेरास्वविव क्रान्तिकारी क्याम्पस कमिटी अध्यक्ष बिमल क्षेत्री लगायतले शहीद क्याम्पसको महत्त्वबारे चर्चा गरे । कार्यक्रममा वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै क्याम्पस सञ्चालन समितिका अध्यक्ष रामप्रसाद ढकालले प्राविधिक शिक्षा, संकाय थप गर्ने र छात्रावास निर्माण गर्ने महत्त्वपूर्ण उद्देश्य अनुरूप कार्यान्वयनको चरणमा रहेको बताए । कोषाध्यक्ष यमबहादुर सुनाले वार्षिक बर्ष २०८१/०८२ को आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै ३ करोड ७१ लाख ८९ हजार ४ सय ५७ रुपैयाँ बराबरको आम्दानी तथा खर्चको

विवरण प्रस्तुत गरे । क्याम्पस प्रमुख मुरारीप्रसाद काफ्लेले जानकारी दिँदै विद्यार्थी बसको व्यवस्थापनका लागि पहल भैरहेको बताउँदै प्रविधिमेरी शिक्षाको विकासमा क्याम्पस लागिरहेको जानकारी दिए । अतिथिहरूले शहीद सुर्य प्रसाद धिमिरेको सालिकमा पुष्प चुन्छा अर्पण गरी सम्मान गरेका थिए । कार्यक्रममा सलाहकार तहमा हुने ६७ जना विद्यार्थीहरूलाई सम्मान गरिएको थियो । त्यसैगरी क्याम्पसमा स्थापना भएको विभिन्न अक्षयकोषबाट उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने विद्यार्थीहरूलाई नगद रकम सहित सम्मान पत्रले सम्मान गरिएको थियो । क्याम्पस सञ्चालक समितिका अध्यक्ष रामप्रसाद ढकालको अध्यक्षता, उपाध्यक्ष सुकुम्बर खत्रीको स्वागत र प्राध्यापक सुर्यप्रसाद धिमिरे रघुव प्रसाद पोखरेलको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो । वि.स. २०४८ सालमा स्थापना भएको क्याम्पसमा अहिले स्नातकोत्तर तहसम्म शिक्षा र व्यवस्थापन संकायमा पठन-पाठन भैरहेको छ । त्यसैगरी क्याम्पसमा अहिले ७७७ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन् ।

खेलकूद समाचार

भापा गोल्डकप माघ ३४ देखि फागुन ४ गतेसम्म

काठमाडौँ, माघ १७/भापा गोल्डकपको सातौँ संस्करण यही माघ २४ देखि फागुन ४ गतेसम्म हुने भएको छ । बिर्तामोडको डोमालाल राजवंशी रङ्गशालामा हुने प्रतियोगिताको सातौँ संस्करणमा पुर्स्कार रकम बृद्धि गरिएको छ । उपाधि जित्नेले १५ लाख र उपविजेताले ७ लाख ५० हजार रुपैयाँ पाउने आयोजकले जनाएको छ । प्रतियोगितामा नेपाल, भारत, भुटान र मलेसियाका गरी १० टोलीको सहभागिता रहनेछ । नेपालबाट आयोजक भापा-११ फुटबल क्लब, चर्च ब्याङ्क युनाइटेड, विभूवन आर्मी एफसी, एपीएफ एफसी, नेपाल पुलिस एफसी, मङ्गल एफसी र लालीगुराँस एसोसिएसन नेपाल पोखरा सहभागी हुनेछन् । त्यस्तै प्रतियोगितामा अन्तर्राष्ट्रिय टोलीमा रोयल थिम्पु क्लब (भुटान), सिंगल स्पोर्ट्स क्लब (भारत) र एन पेनाड एफसी (मलेसिया) रहनेछन् । प्रतियोगितामा १ करोड ५० लाख रुपैयाँ खर्च हुने आयोजकको अनुमान छ । प्रतियोगितामा पुराना फुटबल खेलाडी र रङ्गशालाका जग्गामा डोमालाल राजवंशीको परिवारलाई सम्मान तथा सहयोग प्रदान गरिने भएको छ ।

अर्थ/कपौरै समाचार

आन्तरिक राजस्व कार्यालय भैरहवाको राजस्व उल्लेख्य वृद्धि

भैरहवा (रूपन्देही), माघ १७/आन्तरिक राजस्व कार्यालय भैरहवाले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को छ महिनामा लक्ष्यभन्दा बढी राजस्व सङ्कलन गरेको छ । आन्तरिक राजस्व विभागबाट साउनदेखि पुस महिनासम्ममा छ अर्ब ६३ करोड ७० लाख ५१ हजार राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य पाएको यस कार्यालयले आठ अर्ब १७ करोड १९ लाख ९७ हजार सङ्कलन गरेको छ । कार्यालयका प्रमुख कर अधिकृत प्रेमराज पोखरेलका अनुसार गत आव २०८१/०८२ को सोही अवधिभन्दा यस वर्ष ४७ दशमलव चार प्रतिशतले राजस्व सङ्कलनमा बृद्धि भएको छ । चालु आवको पुससम्म लक्ष्यभन्दा एक अर्ब ५३ करोड बढी अर्थात् लक्ष्यभन्दा २३ दशमलव एक प्रतिशत बढी राजस्व सङ्कलन भएको हो ।

गत आवको तुलनामा यो दुई अर्ब ६३ करोडले बढी हो । चालु आवको पुस महिनामा एक अर्ब २६ करोड ८७ लाख १३ हजार राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य पाएको कार्यालयले एक अर्ब ६६ करोड ८७ लाख ९१ हजार अर्थात् लक्ष्यको ३१ दशमलव पाँच प्रतिशत बढी सङ्कलन गरेको छ । आन्तरिक राजस्व विभागले आन्तरिक राजस्व कार्यालय भैरहवालाई चालु आव २०८२/०८३ मा ६१५ अर्ब ५० करोड राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य दिएको छ । आन्तरिक राजस्व कार्यालयको सक्रियताका कारण कर सङ्कलनमा उल्लेख्य बृद्धि भएको यहाँ कार्यरत कर्मचारीको दावी छ । अर्थतन्त्रमा परिस्वरूपमा देखिएको सुधार र स्थानीयस्तरमा बढ्दो आयुक्तताका लागि कार्यालयको पहलबाट लक्ष्यभन्दा माथि कर सङ्कलन भएको कार्यालयले जनाएको छ । करदाताको घर ढेगाना, कारोबारस्थलमा पत्राचार गर्ने, एसएमएस र टेलिफोनबाट सूचित गर्ने, स्थानीय तहसँग समन्वय गरेर सूचना टाँस गर्ने, नियमित, क्षेत्रगत र प्रभावकारी रूपमा बजार अनुगमन, आर्थिक गतिविधिमा पनि केही बृद्धि भएको कारण राजस्व सङ्कलन बढेको प्रमुख कर अधिकृत पोखरेलको भनाइ छ । यस अवधिमा बजेटले दिएका छुट सुविधा कार्यान्वयन,

करदाता शिक्षालाई बढी प्रभावकारी, नक्कली विवरण जारी गर्ने करदातालाई कारवाही गरिएको उनले बताए । कर छुलीलाई न्यूनीकरण गर्ने प्रयास गरिएको उनको भनाइ छ । आन्तरिक राजस्व कार्यालय भैरहवाले करदाताबाट बर्षी-बर्षीको असुली गर्दै राजस्व सङ्कलन बढाउने उद्देश्यले विशेष अभियान सञ्चालन गरेको थियो । कार्यालयले २०८२ कोतिक्दैछ पुससम्म सञ्चालन गरेको यो अभियानबाट १२ करोड ६२ लाख बर्षीको राजस्व सङ्कलन भएको छ । आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर (व्याट) र अन्तःशुल्क नबुकाएका करदातासम्म प्रत्यक्ष पुगेर राजस्व दखिलाका लागि अभियान सञ्चालन गरिएको थियो । कर अधिकृत गौरव पाण्डेका अनुसार पुस महिनासम्म मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण, कर र लागेने २५ प्रतिशत ब्याज बुकाउने करदातालाई अन्य जरिवाना तथा थप दस्तुर (कर र ब्याजको २५ प्रतिशत) पूर्ण रूपमा मिनाहा गरिएको थियो । त्यस्तै अन्तःशुल्कमा लागेने विस्मय शुल्कको ५० प्रतिशत बुकाएमा बाँकी विस्मय शुल्क र जरिवाना पनि मिनाहा हुने व्यवस्था गरिएको थियो । सो अवधिमा २१३ जनाले छुट सुविधा लिएको प्रमुख कर अधिकृत पोखरेलले बताए । मूल्य अभिवृद्धि कर विवरण नबुकाउने नौ प्रतिशत अर्थात् ४१९ जना करदाता हटाइएको हटाइएको उनले जानकारी दिए । आन्तरिक राजस्व कार्यालय भैरहवाको कार्यक्षेत्रमा एक लाख १० हजारभन्दा बढी व्यावसायिक करदाता छन् । यो कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा हरून्देहीको सिदार्थनगर नगरपालिका, लिप्लेता नगरपालिकाको वडा नम्बर ५ देखि १७ सम्म, देवदह नगरपालिकाको वडा नम्बर १ देखि ४ तथा ११ र १२, लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिका, गैडहवा, कोटहीमाई, मर्चबारी, मायादेवी, ओमसतिया, रोहिणी, सम्मरीमाई, सिथारी तथा बुद्धोदन गाउँपालिकाको वडा नम्बर ३ र नवलपरासी (बर्दघाट-सुस्ता पश्चिम) जिल्ला पर्छ । -राष्ट्र

हिमालको उदय...

...नीति निर्माण, बजेट विनियोजनमा प्रभाव पार्ने, कार्यपालिका माथि प्रश्न उठाउने भूमिकाबाट पनि जनताको अपेक्षा पूरा गर्न सकिन्छ," श्रेष्ठ भन्छन् । तर असम्भव आश्वासन दिनु गलत हुने उनी चेतावनी पनि दिन्छन् । पाल्पाका मतदाताले आफूलाई भोट दिनुपर्ने आधारका रूपमा उनी सुशासन, जवाफदेहिता र भ्रष्टाचारविरुद्धको आफ्नो विगतलाई अधि सार्छन् । रामपुरपटक उम्मेद्वार

बनेको म सुशासनमा विश्वास गर्छु," उनी भन्छन्, "भोलि संसदबाट जनताको आवाज उठाउनेछु ।" सुधारिएको कांग्रेस, नयाँ नेतृत्व र नयाँ अनुहारको सन्देश लिएर चुनावी प्रतिस्पर्धामा उत्रिएका श्रेष्ठ पाल्पाको भूगोल, समस्या र जनभावना आफूले राम्ररी चिनेको बताउँछन् । जैन-जीको भावनालाई आत्मसाथ गर्दै मुलुकलाई समृद्धिको यात्रामा अगाडि बढाउन लाग्नु पर्ने जोड दिँदै आएका

उनी आफूलाई सबैले मतबाट माया गर्ने विश्वासमेत लिएका छन् । युवा नेता र अनुहार भएकोले पनि श्रेष्ठको उम्मेद्वारीप्रति यहाँका मतदाहरूमा उत्साह छाएको छ । विद्यार्थी जीवनदेखि नै राजनीतिमा सक्रिय र परिचित श्रेष्ठलाई जिल्लामा राम्रो पहिचान बनाएका नेताहरूमा धेरैले लिने गर्दछन् । जसले गर्दा उनको संसद यात्रा निश्चित जस्तै रहेको आमवृत्तमा विश्लेषण हुन थालेको छ ।

एक महिना लामो स्वस्थानी...

...यसका लागि पौष शुक्ल पुर्णिमादेखि माघ शुक्ल पुर्णिमासम्मको समय राम्रो मानिन्छ । सुवर्ण वर्षाकी, त्रिनेत्रधारी, प्रसन्न मुद्रा भएकी, कमल र सिंहासनमा बसेकी, चार हात भएकी देवीलाई स्वस्थानी देवी भनिन्छ । स्वस्थानीका चार हातमध्ये पहिलो हातमा नीलकण्ठ, दोस्रो हातमा खड्ग, तेस्रो हातमा ढाल र चौथो हातमा वरदमुद्रा लिएकी देवी स्वस्थानी हुन् भनी

व्रतकथामा उल्लेख गरिएको छ । यस्तै देवीको विधिपूर्वक व्रत गरेमा बिछोड भएका जोडीको पुनर्मिलन हुन्छ भन्ने विश्वास छ । रोग व्याध लागेको भए ठीक हुने र पति वा पत्नीका रूपमा ब्रतविधिअनुसार गर्दा पुत्र विधायकबाट मुक्ति मिलेको र व्रतके प्रभावले छोरा नवराज लावण्य देश हालको सावु क्षेत्रको राजा भएको कथासमेत स्वस्थानीमा वर्णन गरिएको छ ।

कथा स्वस्थानीमा वर्णन गरिएको छ । व्रतपछि बिछोडमा परेका नाग नागिनीको समेत पुनर्मिलन भएको कथामा उल्लेख छ । गोमा ब्राह्मणश्रीले सन्तान्ध्याले सिकाएको व्रतविधिअनुसार गर्दा पुत्र विधायकबाट मुक्ति मिलेको र व्रतके प्रभावले छोरा नवराज लावण्य देश हालको सावु क्षेत्रको राजा भएको कथासमेत स्वस्थानीमा वर्णन गरिएको छ ।

हरेक प्रहरका

ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जैनचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट
शितलपाटी .कम
www.shittalpati.com
डिजिटल पत्रिका

